

ÖLÜM NEDENİ İSTATİSTİKLERİ HAKKINDA GENEL AÇIKLAMALAR

Ülkenin nüfus yapısını doğrudan etkileyen ölüm olaylarının sayısal, ölüm nedeninin ise ayrıntılı olarak bilinmesinin halk sağlığı hizmetlerinin gerek koruyucu ve gerekse tedavi edici hekimlik olarak yerine getirilmesinde önemli bir yeri bulunmaktadır. Ölüm nedeni istatistikleri; ölümlülük modellerini yer ve zaman ayrımında açıklamada, nüfus projeksiyonlarının oluşturulmasında, halk sağlığı programlarının desteklenmesinde ve araştırmalar için hipotez kurulmasında önemli bir veri kaynağıdır. Ayrıca, halk sağlığı değerlendirmeleri için gerekli bir veri olup, halk sağlığı istatistikleri sisteminin temelini oluşturmaktadır.

Ölüm nedeni istatistiklerine ilişkin bilgiler, TÜİK tarafından 1931 yılından itibaren derlenmeye başlanmış ve 1949 yılı sonuna kadar, “nüfusu en fazla olan 25 il merkezi”, 1950-1956 yılları arasında “bütün il merkezleri”, 1957 yılından itibaren ise “bütün il ve ilçe merkezleri” kapsam içine alınarak yayımlanmıştır. 1957-2008 yılları arasında il ve ilçe merkezleri için ölüm istatistikleri ayrı bir yayın olarak sunulmuştur. 2009 yılına kadar ölüm istatistikleri ile birlikte üretilen ölüm nedeni istatistikleri, 2009 yılından itibaren ayrı bir istatistik olarak yayınlanmaya başlanmıştır.

Türkiye İstatistik Kurumu ile Sağlık Bakanlığı; Avrupa Birliği (AB) uyum sürecinde, ölüm nedeni istatistiklerinin AB standartlarına uyumlu hale getirilmesi amacıyla 2005 yılından itibaren “Ölüm Nedeni İstatistikleri” konusunda bir proje yürütmektedir. Proje ile, ölüm nedeni istatistiklerinin kalite ve güvenilirliğinin artırılması, ülkelerarası karşılaştırılabilirliğin sağlanması ve uluslararası standartlarda ölüm nedeni istatistiklerinin üretilmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda; öncelikle Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) standartlarında, yeni bir “Ölüm Belgesi” geliştirilerek, elektronik ortamda web üzerinde çalışan Ölüm Bildirim Sistemi (ÖBS)’de kullanılmaya başlanmıştır.

ÖBS 01/01/2013 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir. Bu sistem ile ölüm nedenine ilişkin istatistiklerde kapsam ve kalitenin artırılması hedeflenmiştir.